

Handläggare
Petra Wårstam Larnhed
Telefon: 0850829479

Till
Kommunstyrelsen

Samgående mellan Älvsjö och Hägersten- Liljeholmens stadsdelsnämnd

Stadsledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att föreslå att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Älvsjö och Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnder sammanförs till en gemensam nämnd med namnet Hägersten-Älvsjö-Liljeholmens stadsdelsnämnd.
2. Den nya stadsdelsnämnden väljs under våren 2020 och ska bestå av 13 ledamöter och 13 ersättare och tillträder den 1 juli 2020.
3. Den nya stadsdelsnämnden övertar ansvaret för Älvsjö och Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnder verksamheter den 1 juli 2020.
4. Arkivansvaret överförs från Älvsjö och Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnder till den nya stadsdelsnämnden Hägersten-Älvsjö-Liljeholmen i enlighet med Arkivregler för Stockholms stad.
5. Revidering av stadsdelsnämndernas geografiska gränser antas i enlighet med karta i bilaga 1 till utlåtandet.
6. Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd får i uppdrag att verkställa beslutet och vidta åtgärder för genomförande av samgåendet.
7. Älvsjö stadsdelsnämnd får i uppdrag att verkställa beslutet och vidta åtgärder för genomförande av samgåendet.

Sammanfattning

Stadens service och tjänster behöver anpassa till den växande befolkningen och utvecklas efter befolkningens behov.

Finansieringen av stadens verksamheter är en framtida utmaning i och med att andelen äldre och yngre ökar och andelen av befolkningen i den arbetsföra åldern minskar, vilket också kommer att påverka kompetensförsörjningen.

Dessa utmaningar ställer också krav på att staden är organiserad på bästa sätt för att kunna möta de behov av tjänster och service som staden ansvarar för. Med anledning av detta har kommunstyrelsen i sitt förslag till budget 2020 med inriktning 2021-2022 föreslagit att

stadsdelsnämnderna Hägersten-Liljeholmen och Älvsjö den 1 juli 2020 ska föras samman och skapa en gemensam stadsdelsnämnd. Den gemensamma nämnden ska heta Hägersten-Älvsjö-Liljeholmens stadsdelsnämnd. Avsikten är att kommunfullmäktige fattar beslut om samgåendet under våren 2020.

Stadsledningskontoret bedömer att ett samgående mellan de två nämnderna bidrar till att skapa goda förutsättningar att arbeta med utvecklingsfrågorna och bli än bättre på att möta invånarnas och företagets krav på nämndens tjänster och service samt att de gemensamma resurserna kan användas mer effektivt.

Ledamöterna i de nuvarande stadsdelsnämnderna utses som vanligt före årsskiftet 2019/2020 men väljs till och med den 30 juni 2020. När beslutet om samgående är fattat hanterar kommunfullmäktige valen till den nya nämnden. Den nya nämnden och förvaltningen inrättas formellt från och med 1 juli 2020. Likaså behöver nytt pensionärsråd och råd för funktionshinderfrågor inrättas.

Det föreslagna samgåendet av nämnderna är en organisatorisk förändring, vilken inte bedöms påverka tjänster och den service som invånarna möter. Stadsledningskontoret vill likväl betona att i arbetet med att föra samman de två nämnderna är det av yttersta vikt att invånarna säkerställs en likvärdig service och omsorg i enlighet med stadens riktlinjer.

De medarbetare som främst kommer att påverkas är avdelningschefer, andra chefer och personer inom stödfunktionerna. Staden kommer att i möjligaste mån försöka undvika övertalighet på grund av arbetsbrist utan istället hantera detta genom naturliga avgångar eller genom överenskommelser.

Under våren kommer de två nämndernas verksamhetsplaner att arbetas ihop avseende mål, avgifter och budgetkontroll etc.. Den reviderade verksamhetsplanen ska anmälas till kommunstyrelsen senast den 30 maj. Ett avslutsbokslut ska upprättas per 30 juni. Stadsledningskontoret anser vidare att det är av yttersta vikt att mycket noga följa den ekonomiska utvecklingen efter sammanläggningen.

Bakgrund

Stadens snabba befolkningstillväxt fortsätter. Stadens service och tjänster behöver anpassas till den växande befolkningen och utvecklas för att svara upp mot befolkningens behov och önskemål. Finansieringen av stadens verksamheter är en framtida utmaning i

och med att andelen äldre och yngre ökar och andelen av befolkningen i den arbetsföra åldern kommer minska. Detta kommer innebära en ökad försörjningsbörda, men också utmaningar avseende kompetensförsörjningen då det kommer att finnas färre personer i den arbetsföra åldern att tillgå. Samtidigt ökar förväntningarna på stadens verksamheter vilket ställer krav på en ständig utveckling av verksamheternas kvalitet och effektivitet. För att staden ska klara det framtida välfärdsuppdraget med hög kvalitet kommer det därmed ställas stora krav på kompetens- och lokalförsörjning, men även ökad användning av ny teknik, förändrade arbetssätt och ökad samverkan internt och med andra aktörer.

Dessa utmaningar ställer också krav på att staden är organiserad på bästa sätt för att kunna möta de behov av tjänster och service som staden ansvarar för. Genom att i en ny organisation samorganisera en av stadens mindre stadsdelsnämnder Älvsjö med Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd stärks därför förutsättningarna för utveckling av verksamhet och arbetssätt. Kommunstyrelsen har i förslag till budget 2020 med inriktning 2021-2022 föreslagit att stadsdelsnämnderna Hägersten-Liljeholmen och Älvsjö förs samman och tillsammans bildar en ny stadsdelsnämnd med tillhörande förvaltning.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelningen för kvalitet och stadsutveckling vid stadsledningskontoret.

Ärendet

I kommunstyrelsens förslag till budget för 2020 med inriktning 2021-2022 föreslås att stadsdelsnämnderna Hägersten-Liljeholmen och Älvsjö den 1 juli 2020 förs samman och skapar en gemensam stadsdelsnämnd. Avsikten är att kommunfullmäktige fattar beslut om samgåendet under våren 2020.

I detta ärende lämnas förslag till hur samgåendet är tänkt att genomföras och utgör därmed underlag för kommunfullmäktiges beslut.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

Stadsledningskontoret bedömer att staden behöver göra förändringar i organisationen för att på ett effektivt sätt kunna möta de utmaningar staden står inför. Genom att Älvsjö och Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnder sammanförs till en gemensam nämnd och förvaltning skapas goda förutsättningar att tillsammans arbeta med utvecklingsfrågorna och bli än bättre på att möta

invånarnas och företagens krav på nämndens tjänster och service. Med ett större upptagningsområde och förvaltning blir organisationen större såväl organisatoriskt som ekonomiskt, vilket medför att de gemensamma resurserna kan användas mer effektivt.

Övergripande ansvar för samgåendet

Arbetet med att föra samman nämnderna och förvaltningarna kommer att bedrivas i projektform på uppdrag av stadsdirektören. Stadsdirektören kommer att utse ansvarig att leda arbetet med att sammanföra Hägersten-Liljeholmen och Älvsjö stadsdelsnämnd och förvaltning.

Som stöd i arbetet med sammanläggningen etableras en avstämnings- och stödgrupp på stadsledningskontoret.

Förtroendevalda och råden

Kommunfullmäktige utser ledamöter i stadsdelsnämnderna vid sista fullmäktige varje år för ett år i taget. Av 4 kapitlet 10 § kommunallagen framgår att fullmäktige får återkalla uppdragen för samtliga förtroendevalda i en nämnd vid förändringar i nämndorganisationen. Förtroendeuppdragen upphör då att gälla när en ny nämndorganisation träder ikraft.

Den förslagna organisationsförändringen sker i båda nämnderna, det vill säga att både Hägersten-Liljeholmens och Älvsjö stadsdelsnämnder läggs formellt ner och en ny nämnd skapas. Den nya stadsdelsnämnden ska heta Hägersten-Älvsjö-Liljeholmens stadsdelsnämnd.

Ledamöterna i Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd och Älvsjö stadsdelsnämnd utses som vanligt före årsskiftet 2019/2020 men väljs till och med den 30 juni 2020. När beslut om samgående är fattat hanterar kommunfullmäktige valen till den nya nämnden som inrättas formellt från och med 1 juli 2020. Den nya nämnden ska bestå av 13 ledamöter och 13 ersättare. Nämnden ska vid inrättande också utse en social delegation.

Stadsledningskontoret vill också påtala vikten av att i arbetet med samgåendet informera och inhämta synpunkter från kommunstyrelsens och stadsdelsnämndernas pensionärsråd respektive råd för funktionshinderfrågor. I arbetet med att föra samman nämnderna måste även de nuvarande stadsdelsnämndernas råd formellt läggas ner och nya råd för den nya nämnden inrättas. I detta behöver hänsyn tas till den översyn av funktionshindersrådets organisation som genomförs.

Invånarperspektivet

Stadsledningskontoret bedömer att den nya inrättade stadsdelsnämnden får goda förutsättningar att möta de behov och önskemål som invånarna har på nämndens verksamheter på ett kvalitativt och effektivt sätt. Det föreslagna samgåendet av nämnderna är en organisatorisk förändring så bedömningen är att själva verksamheten, de tjänster och den service som invånarna möter, inte nämnvärt kommer att påverkas av den ändrade organisationen.

Stadsledningskontoret vill likväl betona att i arbetet med att föra samman de två nämnderna och förvaltningarna är det av yttersta vikt att invånarna säkerställs en likvärdig service och omsorg i enlighet med stadens riktlinjer. Med ett geografiskt större stadsdelsnämndsområde är det också viktigt att säkerställa en god tillgänglighet till den nya stadsdelsförvaltningens lokaler, särskilt för äldre och personer med funktionsnedsättning.

Inom förskoleverksamheten har staden platsgaranti, vilket innebär att förskoleplats ska erbjudas så nära hemmet som möjligt i det stadsdelsnämndsområde där familjen är folkbokförd. Det innebär att barn kan bli erbjudna garantiplats i ett större geografiskt område efter att nämnderna sammanförts. Risk finns därmed att ett barn och dess familj kan erbjudas en garantiplats längre från hemmet, vilket skulle kunna påverka barns vardag negativt, liksom kvinnors mot bakgrund av att kvinnor i större utsträckning än män hämtar och lämnar på förskolan.

Medarbetarna

Det föreslagna samgåendet av nämnderna är en organisatorisk förändring som primärt kommer påverka avdelningschefer, andra chefer och personer som arbetar inom stödfunktionerna vid respektive förvaltning. En majoritet av cheferna och personerna inom stödfunktionerna som kommer att påverkas är kvinnor. Vid samgåendet av de två stadsdelsförvaltningarna kommer staden att i möjligaste mån försöka undvika övertalighet på grund av arbetsbrist utan istället hantera detta genom naturliga avgångar eller genom överenskommelser. Detta innebär alltså att det inte kommer vara aktuellt för medarbetarna att söka om sina tjänster. Stadsledningskontoret kommer ansvara för de fackliga förhandlingarna av de personalrelaterade frågorna centralt.

Ekonomi

Kommunfullmäktige fattar beslut om de båda nämndernas budget för 2020, vilket innebär att de har separata budgetar för 2020. Under våren 2020 arbetas verksamhetsplanerna samman så långt som

möjligt för synkronisering av mål, regler, riktlinjer, avgifter, budgetkontroll och för effekthemtagning etc.. Senast den 30 maj ska den korrigerade verksamhetsplanen för den nya stadsdelsnämnden anmälas till kommunstyrelsen.

Hägersten-Liljeholmens respektive Älvsjö stadsdelsnämnder upprättar ett avslutsbokslut per 30 juni. Respektive balansräkning för nuvarande stadsdelsnämnder kommer att läggas samman per 30 juni 2020. Resultatenheternas fonder, generalschabloner och eventuella skulder samt fordringar kommer därmed finnas kvar och tillhöra den nya stadsdelsnämnden. I kommunfullmäktiges budget för 2021 skapas en ny budget för den nya nämnden. I samband med budget 2021 anpassas också fördelningen av utnycklingen av centrala it-kostnader genom den så kallade it-prislistan, till den nya organisationen.

Stadsledningskontoret vill tydliggöra att respektive nämnds befintliga avtal ska fortsätta nyttjas för det de är avsedda för enligt avtalet. Pågående upphandlingar ska däremot stoppas och göras gemensamt om det är möjligt. Planerade upphandlingar ska anpassas för att den nya stadsdelsnämnden ska kunna teckna avtal som gäller för hela stadsdelsnämnden.

Förändringen av organisationen kan komma att påverka den nya stadsdelsnämndens behov av lokaler. Hur den samlade huvudkontorsfunktionen ska allokeras för att nå ett effektivt lokalutnyttjande behöver därmed utredas inom ramen för projektet. Stadsledningskontoret vill också betona vikten av att säkerställa dokumentation av pågående lokalprojekt och kontakter med fastighetsägare, liksom att ha eventuella kontrakt som är uppsägningsbara under året under uppsikt.

Stadsledningskontoret anser att det är av yttersta vikt att mycket noga följa den ekonomiska utvecklingen efter att den nya stadsdelsnämnden inrättats.

Arkivansvaret överförs från Älvsjö och Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnder till den nya stadsdelsnämnden Hägersten-Älvsjö-Liljeholmen. Detta ska göras i enlighet med Arkivregler för Stockholms stad.

Riskbedömning

Stadsledningskontoret har identifierat ett antal risker som behöver beaktas och vid behov hanteras under processen med att föra samman de två nämnderna och förvaltningarna.

- Vid omorganisationer finns risk att verksamheterna stannar upp under en tid till följd av bland annat medarbetares oro och att det i ett inledande skede kan vara stor personalomsättning.
- Bristande ledarskap och förmåga till förändringsledning kan påverka resultatet av omorganisationen negativt. I arbetet med samgåendet kan det därmed finnas behov av stöd för att kunna leda i förändring och uppnå önskad effekt av förändringen.
- Det är en omorganisation som kan komma att ta tid innan den satt sig och förväntade effekter kan uppnås.
- Om inte styrning och ledningen (arbetssätt och kultur) också förändras finns risk att önskad effekt med organisationsförändringen inte uppnås.
- Förändringen av organisationen kan komma att påverka den nya stadsdelsnämndens behov av lokaler vilket kan få ekonomiska konsekvenser.
- I ett inledande skede kan personalkostnaderna öka till följd av personalomsättning.
- Med förändrad organisation försämras möjligheterna till historiska jämförelser.

Jämställdhetsanalys

Stadsledningskontoret ser att en majoritet av de medarbetare som kommer att påverkas av den organisatoriska förändringen är kvinnor. Stadsledningskontoret bedömer att det föreslagna samgåendet mellan Älvsjö och Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnder inte kommer få några direkta konsekvenser för invånarna avseende jämställdheten mellan kvinnor och män samt flickor och pojkar. Emellertid behöver projektet som arbetar med att sammanföra nämnderna säkerställa att välfärden och servicen i den nya stadsdelsnämnden är likvärdig för kvinnor och män, flickor och pojkar.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta att Älvsjö och Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnder förs samman per den 1 juli 2020 till en gemensam stadsdelsnämnd med namnet Hägersten-Älvsjö-Liljeholmen.

Magdalena Bosson
Stadsdirektör

Gillis Hammar
Biträdande stadsdirektör

Bilaga

Bilaga Revidering av stadsdelsnämndernas geografiska gräns